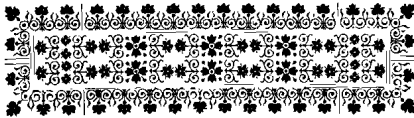

կերպագործից եւ այնչափ զանազան գեղեցկաձեւ գրեր հնարեց որ այս օրս գերմանական տպագրութեան արուեստն իւր ձեւաշատութեամբ իրնայ քաջ քաջ մրցիլ զրացի ազգաց տպագրութեան հետ, եւ թերեւս գեղարուեստաւոր Ան ալ իրեն մատուցանէ յառաջնութեան պատիւը:

(ՄԱՅԻՍԻՆ ԲՆԱԿԱՆ) Է. Յ. ԹՈՒՆՆԻՍԵԱՆ

ԱՅԼԵՐԱՅԻՔ

ՆՈՐԱՆՈՒՐԵ

Արտիստական անձրին:

Ամերիկեան թերթերու հազարավորն նայելով՝ մեծ խնամով կ'աշխատին այժմ յԱմերիկա արուեստական անձրեւ յառաջ բերել: Նորբերս Dyrenforth երկրագործութեան պաշտօնարարներն անգլա-մեքենայ մին՝ երկու մասնագիտաց ընկերակցութեամբ ծանուցար հորդեց Թիէքսաս գաւառին ներքին կողմերն, որպէս զի սակաւաբուր տեղերն՝ օգտաւոր կով լցեալ չըսածով եւ թթաւածով՝ բուսական մր բարձրանալէն վերջը՝ պայթի ուժ յառաջ բերեն: Գարձեալ նոյն նպատակաւ ահագին ու հսկայ օգութիւններուն պաշին վրայ հաստատուած ուժեղանի ուժերով փորձեր կ'ըլլան օդայ բարձրագոյն կողմերն պայթի իւն յառաջ բերելու: որպէս զի ասով բարձր օդայինաց մէջ բռնութեամբ ընդուն՝ յառաջ բերուի: Երբեմն նաեւ ի լծոտան ասոր նման վախճանաց համար ընկերութիւն մը հաստատուած էր: Սոյն ընկերութեան գործոց մէջ կար նաեւ պայտիսի պայթի իւններ յառաջ բերել: Այսու տարբերութեամբ որ այն պայթի իւնն ոչ եթէ երկինց ամպերն պայթեցունց, այլ գործողաց ստացունածոց փասեց: Ինչ ինչ պարագայից մէջ՝ անկարելի բան մը չէ միջնորդորին անձրեւը փութայնելու Ամառութիւնն յայնմ է որ ամէն պարագայից մէջ կ'օգտնուի զայս յառաջ բերել: Ի՞նչ է երկրի մակերեսութիւն վրայ եւ կամ՝ հասանելի բարձրութեան մը մէջ Զերմ շոգի գուճարուելու ըլլալ շուտ մը իր լուծուի, երբ նոյնին օդայ պաղ հոսանք մը հանգիւսի, այնպէս որ իւր խոտա զանազան կաթիլ կաթիլ գետին կ'իջնայ: Բայց յաճախ՝ մեղի անմտօք պատճառաց համար՝ արեգական ջրմանութեան երկրէ յառաջ եկած խոտա գուլբերն այնպէս մը իր հեռանայ կը բարձրանայ որ ոչ օդայ պաղ հոսանք մը եւ ոչ օգտաւորի մը կրնայ անոր հասնիլ: Թայտ՝ զիպուածի՝ որչափ պայթի իւններ, շուտաւոր յառաջ բերու ալ ըլլանք, չոր միջնորդուն եւ ոչ մէկ կաթիլ մը կրնանք ձեռք ձգել:

ՏՆՏԵՍԵՎԱՆ

Կոմիթ ճղապատկները ձաթ հէշ պահպանելու միջոց:

Պաղ ջրով լեցուն ամանի մէջ կանթ եղապակիներ գետեղելու եւ կրակարանի վրայ դնելու է, որպէս զի ջուր տաքնայ: Եւ ալէն ծաղն ամանը կրակարանի վրայէն պետք է վար առնուի, ապակիներով հանգեբաձ մէկ կողմ՝ ձգել, մինչեւ որ ջուրն ինք իրմ բոլորովն պաղի: Ապակիները մաքրելէն ու շորջընելէն վերջը՝ կրնան գործածուիլ եւս առնուիլ: Այս պարզ գործողութեամբ կանթ եղե ապակիներն այնպիսի դիմացկունութիւն կը ստանան, որ այնուհետեւ ալ անարատ կը մնան: Գաւաթներու, յախճապակեղենաց եւ սեղանապատասց նոյն կերպ աւարտու մեծամեծ օգուտներ կը մատակարարէ:

Սրնաքրնայ փողպատ ու թաշկինակ անհաշու եղանակաւ եւ ապացուած եւ պաշտօնացած վէշեւտական օճառով կարելի է լուս: Այսպիսի աւարակները այն օճառով երկու անգամ պետք է լուսալ, պաղ ջրէ անցնել, եւ իւրաքանչիւր առանձին թեթեւ մը պարզելով՝ երկու ծայրէն բռնած վրայէն ջուրը թօթուելու եւ լաթի մէջ պատատելու է: Այսպէս քառորդ մը կենալէն ետեւ պողպատեայ տաք արդուկով մը պետք է զստանք որդիկը: Երկու թե լուսալէն վերջն երկայն ատեն մէկ կողմ՝ ձգելու չէ, որպէս զի ապուշեղելու ժամանակ բոտ բաւականին խոտա ըլլան:

ՄԱՆԲԱՆԻՐԵ

Աշխարհիս ամենամեծ ագարակը:

Աշխարհիս ամենամեծ ագարակն ամերիկեան ագարակն է, որ Լազիպոսից հարաւային արեւմտեան մասին մէջն է: Սոյն ագարակն՝ հիւսիսէն ի հարաւ 90, իսկ արեւելքէն յարեւմուտս 25 մղոն տարածութիւն է եւ դրեժն է 1/8 միլիոն արտափար երկիր ագրածութիւն ունի: Սոյն այս ագարակն հիւսիսային զրաճմանտարց ընկերութեան ստացուածքն է: Երկրիս այս ահագին մասն ցտեղով ալլեւալլ մասաւց բաժնեւոր է, եւ միայն այս ցտեղապատը 50,000 տուրք արժան է: Այս երկրին աւելի անասնաբուծութեան, որից, շեքարի մշակութեան յարմար է: Երօքըն, Զերկըն, սերմանելու եւս համար շոգայ միջերեսներ կը գործածուին: 16,000 արշաւ կրթեալ հովիւներն կը հոգացուն: Ընկերութիւնը երեք շոգեհաս ունի, որոնք ագարակին 300 մղոն երկայն ճլայ զանազան քաղաքներով կ'անցնին: Այս հսկայ ագարակին մէջ կայ նաեւ ռաւազորք արաւն մը, բազմաթիւ որդաղացք եւ գրամատեղան մը: Եւս:

